

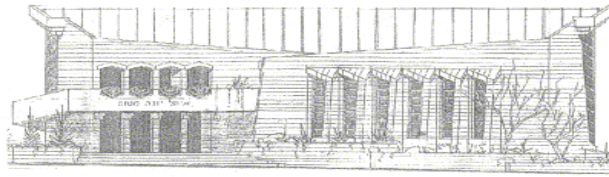
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת

ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

שו"ת עם רב הקהילה, הרב דוד ספקטור

מסחר במניות של חברות בורסאיות המחללות שבת

שאלה:

האם מותר לקניות מניות של חברות ישראליות המחללות שבת ?

תשובה:

בנושא מניות של חברות יהודיות מחללות שבת, יש שלושה דברים עיקריים :

- [1] קניית מניות בהנפקה ראשונה או נוספת מסייעת בהקמת או הרחבת החברה המחללת שבת ולכן אסור (כתר אפרים ס' מב, הרב ישראל בארי זצ"ל, רבה של נס ציונה בתורה ומדינה כרך יא-יג) ויש מקילים בדין מסייע (רמ"א יו"ד קנא, א, וע' מנחת יצחק או"ח ס' ג, ס' לא).
- [2] מסחר של מניות "יד שניה" מותר מפני שאין משפיעים כלל על החברה המחללת שבת, כל זמן שאין לו רוב מניות ושליטה בחברה (הרב שלמה פישר בע"פ: מניות שאין להם זכות הצבעה מותר וכן משמע מאגרות משה ג, נד בצורך גדול, הרב ישראל בארי כנ"ל וע' מנחת יצחק ג, א בהבדל בין מניות שליטה שיש בהם דעת בעלים למניות בעלמא, שלא משפיעים על ניהול החברה).
- מכל מקום יכול את כל המניות במכירת חמץ (מנחת יצחק ג, ס' א, שלא כמלמד להועיל א' ס' צא).
- [3] קבלת דיבידנדים מחברה מחללת שבת הוא כהנאה לאחרים מחילול שבת במזיד ומותר במוצ"ש מיד (שו"ע או"ח שיח, ד).

מכל מקום לכתחילה טוב לקנות ולסחור רק במניות של חברות שהמנהלים והעובדים הם רק גוים (שו"ע או"ח רמה, ד וכן אגרות משה או"ח ד, ס' נד וכן מנחת יצחק ג, ס' א') **או רק יהודים השומרים בכל פעילות החברה על ההלכה, כולל היתר עיסקא** (מנחת יצחק ג, ס' א) **ושמירת שבת** (כתר אפרים ס' מב).

(ע' עוד תחומין יב, עמ' 403, "האם החזקת מניות נחשבת לבעלות", הרב ישראל רוזן, ראש מכון צומת וע' www.keter.org, "החזקת מניות בחברה המחללת שבת", הרב שלמה אישון, ראש מכון "כתר" לכלכלה ע"פ התורה).

תודתינו נתונה לחברי הקהילה: טל ביבר ושמואל (דרן) רוקמן
על הייעוץ הכלכלי והמשפטי כהכנה לתשובה הנ"ל והשיעור בשבת בנושא המניות